

Ninoslav Radaković

Temat rozprawy: *Chorwackie inspiracje piśmienniczej działalności bułgarskich katolików w XVIII i na początku XIX wieku*

Celem dysertacji jest opisanie, zdefiniowanie oraz analiza chorwackich wpływów na bułgarskie piśmiennictwo katolickie XVIII i początku XIX wieku. Literaturę paulicjańską stanowią dzieła pisane na potrzeby współwyznawców przez bułgarskich księży katolickich od XVII wieku. Do podstawowego korpusu analizy należą następujące dzieła: (1) Petar Bogdan Bakšić, *Bogoglivbna razmiscglianya od otaystva odkupglienya csovičanskoga*, (2) Filip Stanislavov, *Abagar*, (3) Krsto Pejkić, *Zarcalo istine med carkve istočne i zapadne*, (4) Pavao Duvanlija Gajdadžijski, poezja (w tym religijna), (5) Petar Kovačev Carski, rękopisy modlitewników, (6) dzieła anonimowych autorów z końca XVIII i początku XIX wieku. W dysertacji przedstawiono biografie wszystkich autorów, a każde dzieło zostało wpisane w ramy przestrzenno-czasowe i

genologiczne oraz usytuowane w kontekście historycznego rozwoju języka i literatury bułgarskiej. Przeprowadzenie ukierunkowanej analizy językowej umożliwiło wskazanie oraz szczegółowy opis elementów iliryjskich obecnych w ówczesnym języku bułgarskich katolików, uwzględniający płaszczyznę leksykalną, gramatyczną i ortograficzną. Pozwala to zauważyć, że autorzy pierwszego okresu – przedstawiciele cziprowskiej szkoły literatury paulicjan (Petar Bogdan Bakšić i Krsto Pejkić) – posługują się językiem iliryjskim lub korzystają z własnej redakcji tego języka (Filip Stanislavov), podczas gdy autorzy drugiego okresu, tj. szkoły płowdiwskiej (Pavao Duvanlija Gajdadžijski, Petar Kovačev Carski i anonimowi autorzy), tworzą język literacki na podstawie dialektu paulicjańskiego, z włączeniem mniejszej liczby iliryzmów.